

Maria van der Hoeven, minister van Economische Zaken, heeft op 21 januari het nieuwe kantoor van het BioMedical Materials Topinstituut (BMM) op Chemelot in Sittard-Geleen geopend. Deze officiële bijeenkomst symboliseerde de operationele start van de BMM-organisatie en van de voorbereiding van de eerste 'call for proposals', de oproep voor het indienen van onderzoeksvorstellen in het kader van het BMM programma.

Startschot BMM Topinstituut in Sittard-Geleen

Het programma heeft een voorzien budget van 90 miljoen euro en een looptijd van vijf jaar. Het programma wordt ondersteund door de Nederlandse overheid met een bedrag van 45 miljoen euro. Het consortium van deelnemers telt nu circa 30 leden, bestaande uit een groot aantal vooraanstaande bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke instellingen, universiteiten en universitair medische centra, en vertegenwoordigers uit het midden- en kleinbedrijf.

Jo Ritzen, voorzitter van de Stichting BMM en voorzitter van het College van Bestuur van de Universiteit Maastricht: "De samenwerking met onze universiteit en andere medische centra maakt het mogelijk dat het onderzoek van BMM in het hart van de geneeskundige wereld kan worden uitgevoerd en snel in de praktijk kan wor-

Maria van der Hoeven, minister van Economische Zaken, opende het nieuwe kantoor van het BioMedical Materials Topinstituut (BMM) op Chemelot in Sittard-Geleen in aanwezigheid van de partners van het BMM programma.

den gebracht. De komst van BMM naar Sittard-Geleen past in de doelstelling om van Zuid-Oost Nederland een zwaartepunt in de life sciences te maken. De Universiteit Maastricht zal een deel van zijn onderwijs- en opleidingsactiviteiten in de medische technologie op de campus Chemelot verder gaan

ontwikkelen." Jan Zuidam, bestuurslid van de Stichting BMM, en vice-voorzitter van de Raad van Bestuur van DSM NV, is verheugd met de operationele start van BMM. "Met dit consortium zullen we de sterke kennisbasis in Nederland verder uitbouwen. Zowel de economie als de gezondheidszorgsystemen in ons land zullen er van profiteren."

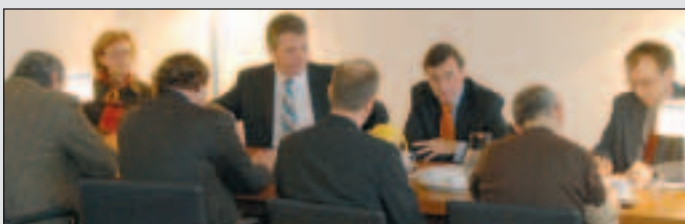
Hogere kwaliteit van leven

Maatschappelijke trends, zoals vergrijzing, veranderende leefstijlen en een toenemende vraag naar hogere kwaliteit van leven hebben een noodzaak gecreëerd voor nieuwe en verbeterde medische behandelingen. Het BMM programma wil daaraan een bijdrage leveren door een technologieplatform voor nieuwe en baanbrekende biomedische materialen te ontwikkelen en medische doorbraken te creëren. De biomedische materialen kunnen straks worden toegepast bij veel voorkomende ziektebeelden, zoals hart- en vaatziekten, aandoeningen van bot en kraakbeen, oncologie en nierziekten. Ook zal BMM onderzoek doen naar

het gericht afgeven en toedienen van medicijnen in het lichaam en het ontwikkelen van biomedische, antimicrobiële dunne lagen. Bij het bepalen van de onderzoeksrichting en de onderzoeksonderwerpen is de klinische behoefte aan nieuwe therapieën het belangrijkste uitgangspunt. De belangrijke rol die biomedische materialen op deze gebieden zullen spelen wordt bevestigd door recente medische en wetenschappelijke inzichten en ontwikkelingen. Met het ambitieuze BMM-onderzoeksprogramma wil het consortium een positieve impuls geven aan de Nederlandse gezondheidszorg. DSM, UM en azM zijn de grondleggers van het BMM-programma. Voor een volledig overzicht van het programma, de huidige partners en ondersteuners en voor meer informatie over BMM zie: www.biomedicalmaterialsprogram.nl Voorafgaand aan de 'opening van BMM' bracht minister Van der Hoeven een werkbezoek aan de gemeente Sittard-Geleen. 's Morgens was ze bij autofabrikant NedCar in Born, 's middags bezocht zij het Bottleneck Infra project.

Versnellingsagenda en LIOF samen in nog hogere versnelling

Om de economische structuur van Limburg een extra impuls te geven is per 1 januari 2008 de uitvoering van de Versnellingsagenda deels verplaatst naar NV Industriebank LIOF. Door het bundelen van de krachten van LIOF en Provincie Limburg kunnen de gezamenlijke ambities voor de Limburgse economie en de ondernemers nog beter gerealiseerd worden.

Gedeputeerde Herman Vrehan en LIOF-directeur Jérôme Verhagen informeren de pers over het bundelen van de krachten. (Foto: Luc Hommes)

Financiële injectie voor Europees Vasculair Centrum

Het academisch ziekenhuis Maastricht (azM) krijgt een projectsubsidie van € 127.830,00 voor de verdere ontwikkeling van een Europees Vasculair Centrum Maastricht Aachen. In dit internationale centrum voor topzorg en toponderzoek zal bijzondere expertise en klinische zorg op vasculair gebied op internationaal topniveau worden aangeboden. Door grensverleggend onderzoek wordt de nieuwste wetenschappelijke kennis verworven die vervolgens als basis voor nieuwe en/of verbeterde diagnostische en behandelingsmethoden kan dienen.

De subsidie van de Provincie Limburg zal onder andere gebruikt worden voor het maken van een website. Het azM wil via de website potentiële gebruikers van zorg en onderzoekers attenderen op het feit dat er in deze regio excellente zorg wordt geleverd en toponderzoek plaatsvindt. Daarnaast wil het azM zich met behulp van de site presenteren aan potentiële investeerders (bedrijven) die samenwerking zoeken met het centrum en/of zich hier willen vestigen.

Het azM zal de subsidie ook inzetten voor het (vanaf 2010) naar Maastricht halen van het Europees Congres voor Vasculaire Chirurgie. Dit drie-daagse congres van internationale allure vindt momenteel jaarlijks afwisselend plaats in Marseille en Amsterdam en wordt georganiseerd door professor Jacobs van het azM.

Met de ontwikkeling van een Center of Reference for Cardiovasculair Diseases wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de realisatie van het cluster Healthcare van de Versnellingsagenda. Het initiatief past ook in de samenwerking tussen het Universitätsklinikum Aachen (UKA) en het academisch ziekenhuis Maastricht. Beide ziekenhuizen streven naar een Europees Center of Reference op het gebied van hart- en vaatziekten. Als eerste stap wordt op het gebied van de vaatchirurgie nu al samengewerkt in een zogenaamd Europees Vasculair Centrum.

EMR-voorzitter Léon Frissen (vierde van links) presenteerde in Aken de strategische visie en het operationele beleid van de Euregio Maas-Rijn voor de komende jaren. (Foto: Luc Hommes)

Tijdens de vergadering van het bestuur van de Euregio Maas-Rijn (EMR) hebben de bestuurders een document aangenomen dat als titel heeft: "Euregio Maas-Rijn: Een Blik over de Horizon."

Commissaris van de koningin Léon Frissen, op dit moment voorzitter van de EMR, presenteerde in Aken de strategische visie en het operationele beleid van de Euregio Maas-Rijn voor de komende jaren in aanwezigheid van de overige bestuurders van de EMR. Het was aan het begin van zijn roterend voorzitterschap van de EMR

Kenniseconomie verder uitbouwen

(2007-2009) dat Frissen het initiatief nam tot versnelling en verdieping van de Euregionale samenwerking. De EMR wil aantonen dat nog veel beter gef profiteerd kan worden van de Europese vrijheden, waaronder vrij verkeer van personen, arbeid, diensten en goederen. De focus ligt op praktische oplossingen voor de belemmeringen die een effectieve

grensoverschrijdende samenwerking tussen de EMR partnerregio's in de weg staan, zoals grensoverschrijdend werkverkeer met verschillen in arbeidsrecht, sociaal zekerheidsrecht en fiscale behandeling. Frissen: "Ook grensoverschrijdende zorg en medische behandeling zijn aan verdieping en acceleratie toe, zeker gezien de demografische ontwikkeling in de Euregio." Ook grensoverschrijdend openbaar vervoer zal volgens hem veel aandacht krijgen. "Daarnaast zal uitdrukkelijk vol worden ingezet op het verder uitbouwen van de kenniseconomie binnen de EMR. Daar ligt immers een belangrijk deel van de toekomst."

'Crossing Borders' in Brussel

In december vond bij de Europese Unie in Brussel voor de tweede keer 'Crossing Borders: Euregion Meuse Rhine' plaats. Dit jaar stond de Euregio Maas-Rijn (EMR) en de Euregionale samenwerking centraal. Stakeholders uit de vijf EMR partnerregio's en Brussel wisselden van gedachten over de mogelijkheden om als grensoverschrijdende Europese regio krachtig bij te dragen aan economische groei en versterking van de welvaart in de EU. Uiteraard ook van de partij in Brussel: gouverneur Léon Frissen, zijn Belgisch-Limburgse ambtgenoot Steve Stevaert en gedeputeerde Herman Vreken (Foto: Frits Widdershoven)

VERSNELLINGSAGENDA
Limburg

VERSNELLINGSAGENDA
Limburg

Informatie:
Provincie Limburg (NL)
Programmabureau
Versnellingsagenda
Cindy Nieland
Tel: +31 (0)43 - 389 71 80
cmhj.nieland@prvlimburg.nl
www.versnellingsagenda.nl

Een toast op de nieuwe fabriek door onder meer burgemeester Toine Gresel van Heerlen, gedeputeerde Herman Vrehen, burgemeester Jürgen Linden van Aken en (uiterst rechts) Solland Solar-directeur Gosse Boxhoorn.

Eind vorige maand werd de nieuwe productiehal van Solland Solar in Heerlen (Avantis) officieel geopend. Met de nieuwe hal verdrievoudigt Solland Solar zijn productie bijna, van 60 naar 170 megawatt per jaar. Directeur Gosse Boxhoorn: "Dit is nog maar het begin."

Enkele dagen voor de opening van de tweede fabriek zit Boxhoorn zo te zien relaxed in zijn kantoor. "Maar het kriebelt natuurlijk wel," zegt hij. "Dat is inherent aan een opening." Hij zegt het nog maar eens hardop dat hij bij de opstartfase van 'zijn' bedrijf veel support heeft gehad van onder meer de Provincie Limburg, LIOF en de gemeente Heerlen. "Die partijen staan mede aan de basis van wat hier wordt gerealiseerd. De Versnellingsagenda fungeert daarbij als vliegwiel." Hij zal zich bestuurlijk, nog meer dan voorheen, bezig houden met de Versnellingsagenda. "We moeten nóg scherpere keuzes maken, al gaat het nu al de goede kant op." Scherpere keuzes zal volgens hem ook de Nederlandse regering moeten maken. "Het kabinet moet de inkomsten uit de verkoop van aardgas gebruiken om de overgang naar schone, duurzame energievormen te versnellen. Op die manier kiest het nog nadrukkelijker voor het terugdringen van de CO₂-uitstoot."

Tijdig investeren in alternatieven

Met de nieuwe hal verdrievoudigt Solland Solar zijn productie bijna, van 60 naar 170 megawatt per jaar. Boxhoorn verwijst naar een waarschuwing van de IEA, de International Energy Agency, die een wereldwijde energiecrisis voorspelt voor 2015. "Nederland wordt daardoor hard geraakt, want wij zijn volledig afhankelijk van olie en gas. Als straks de fabrieken stilliggen omdat er geen energie meer is, komt Europa ons echt niet helpen. Wij moeten als Nederland zelf tijdig investeren in alternatieven, waaronder zonne-energie."

Solland Solar exporteert zijn producten wereldwijd, tot aan Japan toe. Boxhoorn: "Alleen in Nederland zetten wij niets af. Nederland staat op de 23e plaats wat betreft duurzame energie. Beschamend."

Solland groeit intussen explosief. Drie jaar geleden begon de productie met een capaciteit van 20 megawatt per jaar. In 2010 zal die na verdere uitbreidingen van de fabriek 500 megawatt bedragen, goed voor de energiebehoefte van een stad van 125.000 inwoners. Boxhoorn: "In 2006 haalde Solland Solar een omzet van 35 miljoen euro, dit jaar wordt 125 tot 150 miljoen verwacht, in 2010 een miljard."

Solland Solar probeert samen met onder anderen Scheuten in Venlo een Solar-opleiding ('Solar Academy') van de grond te

krijgen om gekwalificeerd personeel op te leiden. Boxhoorn: "Het aantal hooggeschoolde werknemers neemt namelijk ook explosief toe. In 2006 werkten bij Solland honderd mensen, dit jaar zijn er vierhonderd banen en in 2010 meer dan duizend."

VERSNELLINGSAGENDA Limburg

Informatie:
Provincie Limburg (NL)
Programmabureau
Versnellingsagenda
Cindy Nieland
Tel: +31 (0)43 - 389 71 80
cmhj.nieland@prvlimburg.nl
www.versnellingsagenda.nl

Financiële impuls voor creatief ondernemerschap

Gedeputeerde Staten van Limburg stellen een subsidie van € 322.920,- beschikbaar voor het project 'Creatief ondernemerschap: een impuls voor innovatie'. Doel van het project is versterking van de regionale economische structuur en het regionale innovatieklimaat in Zuid-Oost Nederland door het stimuleren en faciliteren van startende bedrijven in de creatieve industrie en het leggen van verbindingen tussen deze bedrijven en bedrijven in reguliere sectoren.

De creatieve industrie is belangrijk voor de economie en heeft een grote toegevoegde waarde, zegt gedeputeerde Herman Vrehen. "Zij fungeert als vliegwiel voor het bevorderen van innovatieprocessen in andere sectoren. De creatieve bedrijvigheid levert een sterke bijdrage aan de economische structuur, het regionale innovatieklimaat en het vestigingsklimaat in het algemeen en speelt een rol in het behouden en (verder) versterken van de innovatiekracht van het MKB." Het totale project kost circa

€ 2,1 miljoen. De Provincie Limburg draagt € 322.920,- bij vanuit het programma 'Innoveren in Limburg'. Er is voor dit project ook een bijdrage van € 860.000,- uit het Europees Economisch Stimuleringsprogramma (EFRO) aangevraagd. Het project 'Creatief ondernemerschap: een impuls voor innovatie' is een project van de Kamers van Koophandel in Limburg en Noord-Brabant. Zij zorgen gezamenlijk voor de uitvoering van het project dat loopt van april 2008 tot april 2012.

Met dank aan MKB-kennisvoucher

Innoveren blijkt, althans in de beleving van menige MKB'er, nog steeds een moeizaam traject. Vaak wordt daarbij gedacht aan de ontwikkeling van nieuwe producten. Het imago van kostenverslindende en tijdrovende trajecten blijkt in de praktijk vaak eenvoudiger en dichterbij dan veel ondernemers denken. Als ondersteuning reiken LIOF en Syntens kennisvouchers uit aan ondernemers die goede ideeën hebben. Zo'n kennisvoucher geeft een MKB-bedrijf recht op een aantal gratis advies- c.q. onderzoeksdagen, bijvoorbeeld bij één van de grote kenniscentra.

Tijdens de *Dag van het MKB* in het Parkstad Limburg Stadion in Kerkrade kwam een tweetal praktijkvoorbeelden aan bod: Biggle Toys (interactieve speelgoedblokken) en Protomation (software grote industrieën). Uit deze voorbeelden werd duidelijk dat het voor innovatie belangrijk is dat de creativiteit gevoed moet worden.

(Vlnr) Ook Jeroen de Weert en Mark van den Broek (Biggle-Toys) als ook Tom Kessels (Protomation) maakten gebruik van de kennisvoucher. Gedeputeerde Herman Vreken: "Dit voucher is hét voorbeeld van een laagdrempelig instrument dat het MKB aanzet tot de zo noodzakelijke innovatie."

Bij de creatieve sessie in het Gouvernement ging het er dynamisch aan toe. Met treffende uitspraken op gele post-it vellen, vliegende balletjes en creatief denker Sjra Puts (rechts) als springende sessieleider. (Foto: Luc Hommes)

Innovatie gewenst, ook in de zorg

Is er niks te vinden op die vreselijke bedpan? Drie zorgbedrijven – waaronder Arion Group in Geleen – zijn op zoek naar innovatieve oplossingen. En naar de top 10 van grootste ergernissen aan de onderkant van de zorg. Hoe maak je het in de praktijk beter, makkelijker en comfortabeler voor de patiënt én het verplegend personeel?

Arion, dat een belangrijke rol speelt bij het project Ondersteuning Innovatie Limburg (OIL), is een internationaal bedrijf dat slimme en eenvoudige hulpmiddelen voor de zorg sector ontwikkelt, produceert en wereldwijd verkoopt. Mariëlle Houben (Arion Group): "Ons bedrijf veraangenaamt en verbetert zowel voor zorgvrager als zorgaanbieder het leven, waardoor adequate zorg ontstaat." Het bedrijf draagt daardoor bij aan revoluties aan de onderkant van de zorgmarkt door zinvolle innovaties samen met partners te realiseren. "Wij leveren een voortdurende inspanning om ongemak in de zorg centraal te stellen. We willen ons op eigen wijze verbinden met onze klanten." Het project OIL, dat het midden- en kleinbedrijf helpt en stimuleert om vernieuwing vorm te geven, is een samenwerking van LIOF, Provincie Limburg, Chemelot en Syntens. In november vond de eerste brainstormsessie plaats over het oplossen van de pijnpunten in de zorg. Deelnemers waren ORBIS (medisch en zorgconcern/Maaslandziekenhuis), Arion International (zorghulpmiddelen), Van Houtum Papier (sanitair papier) en Chemelot. De insteek: alles kan. Het ging er bij die eerste sessie dan ook dynamisch aan toe. Mariëlle Houben. "Met treffende uitspraken op gele post-it vellen, vliegende balletjes en een springende sessieleider." Verleden maand vond de tweede brainstormdag plaats en was Arion te gast bij de Provincie Limburg. Die

dag stond in het teken van convergentie, indikken van de ideeën en de beste innovaties selecteren.

Onderkant van de zorg

Wat wordt eigenlijk bedoeld met de 'onderkant van de zorg'? Mariëlle Houben: "Praktische hulpmiddelen, zoals aantrekthulp bij steunkousen of wassen zonder water, patiënthygiëne en communicatie tussen patiënt en zorgverleners. Door samen te brainstormen komen ideeën voor revolutionaire producten naar boven. Die zijn nodig. Nederland vergrijsd en de behoefte aan zorg wordt steeds groter. Er is krapte op de arbeidsmarkt en het verplegend personeel heeft minder tijd. Innovatieve producten bieden een 'derde helpende hand' aan het bed."

"We gaan verder dan hygiënisch toiletpapier en papieren handdoekjes," voegt Bas Gehlen van Van Houtum Papier toe. "Denk aan bacteriële deuren, zeepdispensers en waterkranen. Hoe maak je een toiletruimte van voor tot achter hygiënisch en comfortabel? Daar zoeken we oplossingen voor." Bert van Eck, verpleegkundige bij ORBIS Medisch Zorgconcern: "Wijzelf en onze patiënten hebben veel profijt van innovatieve producten. We zoeken nu een oplossing voor de bedpan. Die is niet fijn voor de patiënt en in het nieuwe ziekenhuis moet de volle pan een flink eind over de gang om bij de desinfectieplek te komen." Innovatie gewenst dus. Ook met het oog op andere ergernissen.

VERSNELLINGSAGENDA

Limburg

Informatie:

Provincie Limburg (NL)

Programmabureau

Versnellingsagenda

Cindy Nieland

Tel: +31 (0)43 - 389 71 80

cmhj.nieland@prvlimburg.nl

www.versnellingsagenda.nl